

workshop - výběr hlavních parametrů pro klasifikaci medů projektu NAZV QK1920344 Ověření autenticity medu pomocí analýzy pylových zrn

dne 4-5.6. 2020

Místo konání: Výzkumný ústav včelařský, s. r. o. Dol 94, 250 69 Vodochody

ZAMĚŘENÍ WORKSHOPU:

Workshop přináší výsledky řešení projektu za rok 2019 a plány pro sběr medů v roce 2020. Workshop představuje příležitost k setkání odborníků z oblasti výzkumu, produkce a kontroly medu a jeho produktů. Hlavním zaměřením této akce je výběr vhodných parametrů pro klasifikaci medu a pokračování v dialogu s budoucími uživateli výsledků tak, aby bylo možné optimalizovat výsledky řešení projektu pro jejich potřeby.

PROGRAM:

Čtvrtek 4.6.2020

17:00 – 17:30

Registrace účastníků I

17:30 – 20:00

Praktické ukázky včelaření a jejich vliv na kvalitu medu

Pátek 5.6.2020

7:30 – 8:00

Registrace účastníků II

8:00 – 9:00

Zahájení

Bohuslava Tremlová, VFU Brno

Shrnutí výsledků projektu za rok 2019

Matej Pospiech, VFU Brno

9:00 – 10:00

Výběr hlavních parametrů pro klasifikaci medů

plenární diskuse, moderátor Josef Bednář, VUT Brno

10:00 – 12:00

Představení SW pro analýzu obsahu pylových zrn medu

Pavel Štarha, VUT Brno

12:00 – 13:00

Oběd

13:00

Ukončení workshopu

Návratku pošlete prosím elektronicky nebo poštou

KONTAKTNÍ ADRESA:

Mgr. Simona Ljasovská, tel.: +420 541 562 702 Ústav hygieny a technologie potravin
rostlinného původu VFU Brno, Palackého tř. 1946/1, 612 42 Brno ljasovskas@vfu.cz

Více o projektu: <https://fvhe.vfu.cz/uvprp/vyzkum/projekty/NAZV/index.html>

ÚČAST NA WORKSHOPU JE ZDARMA

UBYTOVÁNÍ si účastníci zajišťují sami např. v hotelu Stará pošta
<https://www.motoreststaraposta.cz/>

NÁVRATKA:

Jméno: Příjmení:

Telefon: Email:

Název organizace

Adresa organizace

Mám zájem o:	I. Praktické ukázky včelaření a jejich vliv na kvalitu medu	II. odbornou část
	Ano / ne	Ano /ne

Podpis:

Zahájení

Doc. Pospiech:

Úvod do průběhu projektu, zhodnocení úkolů za rok 2019, shrnutí výsledků za rok 2019: Cíle projektu se daří plnit

SENZORICKÁ ANALÝZA

- Metodika doplněna o senzorké vyšetření – autentické medy, které budou klasifikovány jako jednodruhové, budou senzorky analyzovány, do senzorké analýzy je možné zahrnout i květové nebo medovicové medy

Doc. Čížková: Jaký může být kvantifikovatelný výstup ze senzorky smíšených medů?

Doc. Pospiech: Senzorky jsou rozhodně rozdíly mezi květovými a medovicovými medy, na základě tohoto se dá klastrovat, mohlo by se rozlišovat i podle nadmořské výšky (med horský atd)

Ing. Vošmerová: Mohly by se zahrnovat medy, které jsou na hranici smíšeného a jednodruhového medu, který je sice dle pylové analýzy smíšený ale zachovává si původní charakteristiky jednodruhového medu.

Doc. Čížková: v rámci časové posloupnosti se senzorka nedá dělat dříve než pylová analýza – musíme vědět, které vzorky jsou jednodruhové a na pomezí. To je cca půl roku, což není spotřebitelský problém pro kontrolní orgány. Ale je zde riziko kvašení.

Ing. Vošmerová: Nezbytné vhodné skladování, případně zjistit obsah vody ihned.

SBĚR DAT

- do dotazníku přibyly další údaje (poskytnutí záznamu úlových vah, pro charakteristiku stanoviště vybírat pouze jednu možnost), v roce 2020 se na min. třech budou odebírat rousky.

Za rok 2019

- někteří včelaři poskytli více odběrů (28%), sesbíralo se celkem 163 vzorků (od 131 včelařů)
- klastrování naměřených dat na základě fyzikálně chemických parametrů, charakteristiky sacharidů a pylového profilu
- použití aplikace Clevermaps by bylo možné i pro širší veřejnost zapojenou do projektu
- v rámci této aplikace vytvoření tzv. Indexu medu – posouzení celkové kvality na základě parametrů

Dr. Titěra: Například HMF a diastáza nelze zohledňovat jako kvalitativní parametr vztažený ke stanovišti, je to otázka skladování, tzn., nebude vhodné zahrnovat je do mapové vizualizace,

Ing. Kolář: izotopy by mohly být vyšší v nížinách a v horských oblastech nižší, to by mohlo být rozlišovací kritérium, stejně jako profil aromatických látek

Doc. Pospiech: obsah HMF, obsah vody a diastázy tedy nebudeme zahrnovat do indexu kvality medu, nevypovídá o stanovišti, ale o skladování a falšování. Budou vybrány klíčové parametry pro med a stanoviště. Z parametrů budou vytvořeny indexy medu a index stanoviště.

- v rámci aplikace Clevermaps možné úpravy z hlediska klastrování, ideální by byly histogramy zohledňující pylový profil a ostatní kvalitativní charakteristiky medu

VÝSLEDKY 2019

- vyšší cukry – Turanóza, Maltóza, Trehalóza, Melebióza, Melecitóza, Maltotirosa, analýzy budou pro všechno
- určitá skupina pylových zrn je doposud neklasifikována v clevermaps označená jako ostatní

Doc. Pospiech: neklasifikované pyly budou klasifikovány zpětně, kvantitativní analýza bude prováděna u zatím neklasifikovaných medů do 20 % výskytu v medu.

- v pylovém profilu převažuje řepka, lípa byla hojně zastoupena, ale primárně jsou z lípy medy medovicové
- v rámci pylové analýzy se osvědčila mikroskopie ve světlém poli
- mikroskopie – ověřeny korelační mikroskopické techniky světlé pole, fázový kontrast, temné pole. U pylových zrn byl hodnocen profil intenzity a morfologická charakteristika. Pylová zrna jsou snímány ve více rovinách, následně je obraz složen do „superostrého“ zorného pole

PLÁNY PRO ROK 2020

- doplnit vzorky medů z chybějících lokalit
- Vytvořit sensorické dotazníky pro med a sensorické vyšetření medů
- charakterizace českých medů
- propojení charakteristiky medů se zemědělskými plodinami pomocí online dostupných zdrojů
- rozšířit IRMS analýzy
- těžké kovy, PAH, PCB se dělaly v rámci VÚV, nevycházely nadlimitní hodnoty, analýzy není nutné provádět.

Ing. Vošmerová: Pro potřeby SZPI je vhodné vyšetřit také medy po určité doby skladování.

Doc. Pospiech: V rámci projektu bude vyšetřeno 10 % medů po skladování a bude vyhodnocen jeho vliv na charakteristiku medu.

ZPRACOVÁNÍ DAT PRO KLASIFIKACI MEDŮ

Dr. Hrabec a Dr. Bednář

- zmenšila se variabilita zpracováním detekčních limitů (nahradily se místo nul reálné detekční limity) – mírně se změnila data
- vhodné klastrovat data podle autentických skupin medů
- Vhodné ověřit medy z tržní sítě na nastavenými kastrovacími podmínkami

Doc. Štarha

PŘEDSTAVENÍ SW

- Aplikace jsou vytvářeny ve vývojovém prostředí DELPLHI.
- Byl vytvořen SW pro náhodný výběr skenovacích pozic tzv. „Scan Position Generator“ SW umožňuje automatické určení reálného měřítka z závislosti na použitém objektivu a snímací kamery. Tedy zohledňuje dané zvětšení, odhad počtu pylových zrn ve vzorku a umožňuje zadat středovou pozici a překryv zorných polí.
- Lze vygenerovat posloupnost skenovacích pozic dle standardně uznávané metodiky při ručním pozorování.

- Dále byl představen SW pro klasifikaci pylových zrn v medu „Pollen Classification“. SW v současné době pracuje na základě ručního výběru. Při zvolené třídě pylového zrna je možné zobrazit jeho velikost a tím umožnit jednodušší klasifikaci. Pro jednotlivé třídy pylových zrn lze vytvořit jejich náhledy v různých směrech.

workshop - výběr hlavních parametrů pro klasifikaci medů
projektu NAZV QK1920344

Ověření autenticity medu pomocí analýzy pylových zrn
dne 4-5.6. 2020

Místo konání: Výzkumný ústav včelařský, s. r. o. Dol 94, 250 69 Vodochody

Seznam účastníků:

	Jméno	Instituce	Účast	Podpis
1	Doc. Matej Pospiech	VFU	ČT, PÁ	
2	Mgr. Zdenka Javůrková, Ph.D.	VFU	ČT, PÁ	
3	Mgr. Simona Ljasovská	VFU	ČT, PÁ	
4	Gabriela Mazurová	VFU	ČT, PÁ	
5	Doc. Pavel Štarha	VUT	ČT, PÁ	
6	Ing. Pavel Hrabec, Ph.D.	VUT	ČT, PÁ	
7	Ing. Josef Bednář, Ph.D	VUT	PÁ	
8	Doc. Heřena Čížková	VŠCHT	ČT, PÁ	
9	Ing. Adéla Grégrová, Ph.D	VŠCHT	ČT, PÁ	
10	Ing. Vojtěch Kružík, Ph.D	VŠCHT	ČT, PÁ	
11	Ing. Tereza Škorpilová, Ph.D	VŠCHT	ČT, PÁ	
12	Ing. Dalibor Titěra, CSc.	VÚV	ČT, PÁ	
13	Ing. Michaela Podestátová	VÚV	ČT, PÁ	
14	Mgr. Pavla Kundrliková	SZPI	PÁ	
15	Ing. Kamil Kolář	SZPI	PÁ	
16	Ing. Dagmar Vošmerová	SZPI	PÁ	

17	Mgr. Jan Knápek, Ph.D	SZPI	PÁ	
18	Ing. Dominika Bémová	SVÚ Jihlava	ČT, PÁ	
19	Ing. Helena Čurdová	SVÚ Jihlava	ČT, PÁ	
20	MVDr. Tomáš Brychta	SVÚ Jihlava	ČT, PÁ	
21	Ing. Hana Spoustová	MZe	PÁ	
22	MVDr. Pavel Texl	SVS	PÁ	
23	Ing. Tomáš Gorig	Včelaříme.cz	PÁ	
24	Bc. Tomáš Schmidl	CleverMaps	ČT, PÁ	
25	Ing. Štěpánka Schánková, Ph.D.	MZe	PÁ	
26.	Lucie Šera Gönigová	Včelaříme.cz	Pa'	
27	Veronika Jeřábková	VÚVc Dol	Pa'	
28.	MARTIN KAMLER	VÚVc Dol	PA'	